

OSAVUOSIKATSAUS 1.1. – 30.4.2021 / SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

Muhoksen kunta	7041 ta-vert lautakunta u+s+v				27.5.2021 2:02:53	
INTIME/SISÄINEN LASKENTA	TILIVUOSI 012021-122021 KAUSI 042021 VYÖRYTETTY 27/05/21					
	TA2021	TA Muutos	Muutettu TA	Toteuma	Jäljellä	TOT%
Sosiaali- ja terveyspalvelut						
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	2 267 600	0	2 267 600	734 222	1 533 378	32
Maksutuotot	1 710 600	0	1 710 600	526 231	1 184 369	31
Tuet ja avustukset	69 000	0	69 000	16 583	52 417	24
Vuokratuotot	3 000	0	3 000	0	3 000	0
Muut toimintatuotot	3 150	0	3 150	6 338	-3 188	201
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 053 350	0	4 053 350	1 283 374	2 769 976	32
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-9 872 910	0	-9 872 910	-3 454 953	-6 417 957	35
Palvelujen ostot	-22 604 021	0	-22 604 021	-8 055 970	-14 548 051	36
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-982 770	0	-982 770	-334 547	-648 223	34
Avustukset	-1 944 600	0	-1 944 600	-560 560	-1 384 040	29
Vuokrat	-991 866	0	-991 866	-291 135	-700 732	29
Muut toimintakulut	-58 500	0	-58 500	-14 145	-44 355	24
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-36 454 667	0	-36 454 667	-12 711 310	-23 743 357	35
TOIMINTAKATE	-32 401 317	0	-32 401 317	-11 427 936	-20 973 381	35
Rahoitustuotot ja -kulut						
VUOSIKATE	-32 401 317	0	-32 401 317	-11 427 936	-20 973 381	35
Vyörytys menot	-620 976	0	-620 976	-163 103	-457 873	26
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	-110 077	0	-110 077	-68 515	-41 562	62
Satunnaiset erät						
TILIKAUDEN TULOS	-33 132 370	0	-33 132 370	-11 659 554	-21 472 816	35
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-33 132 370	0	-33 132 370	-11 659 554	-21 472 816	35

Muhoksen kunta	7042 Ta-vert Itk+tulosa t+m=n			27.5.2021 2:02:55		
INTIME/SISÄINEN LASKENTA	TILIVUOSI 012021-122021 KAUSI 042021 VYÖRYTETTY 27/05/21					
	TA2021	TA Muutos	Muutettu TA	Toteuma	Jäljellä	TOT%
Sosiaali- ja terveyspalvelut						
Soten hallinto						
Toimintatuotot	5 000	0	5 000	0	5 000	0
Toimintakulut	-268 242	0	-268 242	-77 891	-190 351	29
TOIMINTAKATE	-263 242	0	-263 242	-77 891	-185 351	30
Poistot ja arvonalentumiset	-1 288	0	-1 288	-871	-417	68
Laskennalliset erät	-4 969	0	-4 969	-1 388	-3 581	28
TILIKAUDEN YLIVALJUÄMÄ	-269 499	0	-269 499	-80 150	-189 349	30
Sosiaalityö						
Toimintatuotot	266 800	0	266 800	53 074	213 726	20
Toimintakulut	-3 400 817	0	-3 400 817	-1 256 213	-2 144 604	37
TOIMINTAKATE	-3 134 017	0	-3 134 017	-1 203 139	-1 930 878	38
Poistot ja arvonalentumiset	-765	0	-765	-643	-122	84
Laskennalliset erät	-91 495	0	-91 495	-28 716	-62 779	31
TILIKAUDEN YLIVALJUÄMÄ	-3 226 277	0	-3 226 277	-1 232 498	-1 993 779	38
Vammaispalvelut						
Toimintatuotot	426 000	0	426 000	161 899	264 101	38
Toimintakulut	-5 498 448	0	-5 498 448	-1 835 566	-3 662 882	33
TOIMINTAKATE	-5 072 448	0	-5 072 448	-1 673 667	-3 398 781	33
Poistot ja arvonalentumiset	-2 750	0	-2 750	-922	-1 828	34
Laskennalliset erät	-145 301	0	-145 301	-39 038	-106 263	27
TILIKAUDEN YLIVALJUÄMÄ	-5 220 499	0	-5 220 499	-1 713 627	-3 506 873	33
Vanhustyö						
Toimintatuotot	1 949 400	0	1 949 400	526 465	1 422 935	27
Toimintakulut	-7 957 117	0	-7 957 117	-2 567 935	-5 389 182	32
TOIMINTAKATE	-6 007 717	0	-6 007 717	-2 041 470	-3 966 247	34
Poistot ja arvonalentumiset	-22 160	0	-22 160	-10 277	-11 883	46
Laskennalliset erät	-196 260	0	-196 260	-42 082	-154 178	21
TILIKAUDEN YLIVALJUÄMÄ	-6 226 137	0	-6 226 137	-2 093 829	-4 132 308	34
Sairaanhoido						
Toimintatuotot	582 050	0	582 050	261 033	321 017	45
Toimintakulut	-3 984 461	0	-3 984 461	-1 519 943	-2 464 518	38
TOIMINTAKATE	-3 402 411	0	-3 402 411	-1 258 910	-2 143 501	37
Poistot ja arvonalentumiset	-41 918	0	-41 918	-23 141	-18 777	55
Laskennalliset erät	-99 772	0	-99 772	-29 967	-69 805	30
TILIKAUDEN YLIVALJUÄMÄ	-3 544 101	0	-3 544 101	-1 312 018	-2 232 083	37
Neuvola						
Toimintatuotot	17 200	0	17 200	7 564	9 636	44
Toimintakulut	-690 839	0	-690 839	-234 221	-456 618	34
TOIMINTAKATE	-673 639	0	-673 639	-226 657	-446 982	34
Poistot ja arvonalentumiset	-8 179	0	-8 179	-3 949	-4 230	48
Laskennalliset erät	-14 730	0	-14 730	-3 637	-11 093	25
TILIKAUDEN YLIVALJUÄMÄ	-696 548	0	-696 548	-234 244	-462 304	34
Suun terveydenhuolto						
Toimintatuotot	320 700	0	320 700	109 290	211 410	34
Toimintakulut	-1 058 206	0	-1 058 206	-356 908	-701 298	34
TOIMINTAKATE	-737 506	0	-737 506	-247 618	-489 888	34
Poistot ja arvonalentumiset	-17 516	0	-17 516	-11 046	-6 470	63
Laskennalliset erät	-25 209	0	-25 209	-6 197	-19 012	25
TILIKAUDEN YLIVALJUÄMÄ	-780 231	0	-780 231	-264 862	-515 369	34
Terveyskeskussairaala						
Toimintatuotot	486 200	0	486 200	164 051	322 149	34
Toimintakulut	-2 019 338	0	-2 019 338	-669 422	-1 349 916	33
TOIMINTAKATE	-1 533 138	0	-1 533 138	-505 371	-1 027 767	33
Poistot ja arvonalentumiset	-15 501	0	-15 501	-17 666	2 165	114
Laskennalliset erät	-43 240	0	-43 240	-12 078	-31 162	28
TILIKAUDEN YLIVALJUÄMÄ	-1 591 879	0	-1 591 879	-535 115	-1 056 764	34
Erikoissairaanhoido						
Toimintakulut	-11 577 199	0	-11 577 199	-4 193 212	-7 383 987	36
TOIMINTAKATE	-11 577 199	0	-11 577 199	-4 193 212	-7 383 987	36
TILIKAUDEN YLIVALJUÄMÄ	-11 577 199	0	-11 577 199	-4 193 212	-7 383 987	36
Sosiaali- ja terveyspalvelut YHTEENSÄ						
Toimintatuotot	4 053 350	0	4 053 350	1 283 374	2 769 976	32
Toimintakulut	-36 454 667	0	-36 454 667	-12 711 310	-23 743 357	35
TOIMINTAKATE	-32 401 317	0	-32 401 317	-11 427 936	-20 973 381	35
Poistot ja arvonalentumiset	-110 077	0	-110 077	-68 515	-41 562	62
Laskennalliset erät	-620 976	0	-620 976	-163 103	-457 873	26
TILIKAUDEN YLIVALJUÄMÄ	-33 132 370	0	-33 132 370	-11 659 554	-21 472 816	35

Toimialajohtajan katsaus

Sosiaali- ja terveystalouden vuoden 2021 neljän ensimmäisen kuukauden toimintakatteiden käyttöprosentti on 35, mikä poikkeaa ajankohdan keskimääräisestä noin + 2 %. Tammi-huhtikuun toimintatuottojen toteuma on 32 % ja toimintakulujen puolestaan 35 %. Toimintakulujen osalta sosiaali- ja terveystalouden käyttösuunnitelma on tammi-huhtikuussa kokonaisuutena toteutunut noin prosenttiyksikön korkeampana kuin vastaavalla ajalla viime vuonna. Sosiaali- ja terveystalouden vuoden 2021 alkuvuoden toiminnan ja talouden toteumaa kuvaa huhtikuun lopussa käyttösuunnitelmasta poikkeava toteuma.

Toimintaan on edelleen vuoden 2021 aikana vaikuttanut maailmanlaajuinen covid-19 –viruksen aiheuttama epidemia. Muhoslaisilla on epidemian aikana havaittu 32 koronatartuntaa. Vaikka infektio-tilanne on kunnan alueella ollut kaiken kaikkiaan rauhallinen, on sosiaali- ja terveydenhuollossa varauduttu koronaepidemiaan ja mukautettu toimintaa tavoitteena erityisesti riskiryhmien suojaaminen ja epidemian rajoittaminen. Samalla on kuitenkin myös turvattu välttämättömät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut kuntalaisille.

Muhoksen kunnanhallitus on kokouksessaan 10.5.2021 § 195 vuoden 2020 tilinpäätöskäsittelyn yhteydessä päättänyt käynnistää talouden tasapainottamisohjelman kunnan kattamattoman alijäämän (n 2,2 M€) kattamiseksi vuosille 2022 – 2025. Ohjelma tullaan valmistelemaan vuoden 2021 loppuun mennessä.

Pohjois-Pohjanmaan maakunta on käynnistänyt valmistautumisen sote-uudistukseen kahden hankekokonaisuuden muodossa. Tulevaisuuden sotekeskus -hanke osahankkeineen keskittyy olemassa olevien sosiaali- ja terveystalouden perusparantamiseen, Rakennehanke osahankkeineen puolestaan ennakoimaan mahdollisuuksien mukaan 1.1.2023 käynnistyvää maakunnan hyvinvointialuetta.

Tulot

Toimintatuottojen neljän kuukauden toteuma on kohtalainen 32 %, vaikka se ei ole kokonaisuudessaan ajankohdan mukainen, koska tuottoerä kertyy osin takautuvasti, osin etupainotteisesti. Tammi-huhtikuun aikana hyvin ovat kertyneet myyntituotoista myyntituotot muilta kunnilta ja kuntayhtymiltä sekä maksutuotoista perusterveydenhuollon ja kotihoidon asiakasmaksut. Sosiaali- ja terveystalouden asiakasmaksuihin ei tehty indeksitarkastuksia vuoden 2021 alusta lukien ja asiakasmaksuihin suunniteltu uudistus astuu asteittain voimaan 1.7.2021 alkaen.

Menot

Talousarvion tammi-huhtikuun toimintakulut ovat sosiaali- ja terveystalouden osalta toteutuneet 35 %. Sosiaali- ja terveystalouden oman toiminnan henkilöstökuluihin on varattu 9.872.910 euroa ja menoerä on toteutunut kokonaisuutena 35 %. Vuonna 2019 henkilöstömenojen toteuma oli 9.595.141 euroa. Henkilöstökulujen toteumaprosenttia heikentää lomapalkkavelka, jota on huhtikuun lopussa sivukuluineen purkamatta 329.548 euroa.

Palvelujen ostoihin on varattu 22.604.021 euroa ja menoerä on kokonaisuutena toteutunut 36 %. Vuoden 2019 toteuma oli 21.772.783 euroa. Palvelujen ostojen suurin menoerä eli suoraan asiakaisiin ja potilaisiin kohdentuvat palvelujen ostot ovat toteutuneet 36 % eli liki kolme prosenttia yli ajankohdan. Pelkästään erikoissairaanhoidon ostoihin on käytetty 4.175.173 euroa (varaus yhteensä 11.510.700 euroa ja toteumaprosentti 36), joka on 139.827 euroa suurempi kuin viime vuonna

vastaavalla ajalla. Hankinta-arvoltaan pienemmässä palvelujen ostoissa eri menolajien toteumat poikkeavat toisistaan.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankintaan varattu määräraha 982.770 euroa on toteutunut 34 %. Hankinnoista suurin yksittäinen jatkuva kuluerä on lääkkeet ja hoitotarvikkeet, jonka toimintakulujen varaus on 844.480 euroa ja toteumaprosentti 36.

Avustuksiin varattu määräraha 1.944.600 euroa on kokonaisuutena toteutunut alle ajankohdan toteumaprosentin ollessa 29. Avustukset näyttäisivät toteutuvan osittain epätasaisesti. Toimintakuluista ajankohtaa matalampaa toteumaprosenttia osoittavat kaikki muut menot paitsi työmarkkinatuen kuntaosuus, avustukset yhteisöille ja kuntouttavan työtoiminnan toimintaraha.

Sosiaali- ja terveystarvikkeiden muihin toimintakuluihin, joihin on varattu mm. käytössä olevien kiinteistöjen vuokrat sekä koneiden ja laitteiden vuokrat, on varattu 1.050.366 euroa. Ko. toimintakulujen toteumaprosentti on 29 ja siis alle ajankohdan.

Toiminta

Sosiaalipalvelujen järjestämiseen on varattu toimintakuluihin yhteensä 16.856.382 euroa, jonka toteumaprosentti on huhtikuun lopussa 34. Toimintatuottoihin on varattu 2.642.200 euroa ja sen toteumaprosentti on puolestaan 28. Tilikauden tuloksen toteumaprosentti on 34.

Sosiaalihuollon palveluissa toteutuivat palvelutarpeen arvioinnin ja palveluiden järjestämisen määräajat pääsääntöisesti. Koronapandemian takia osa asiakkaille tarjottavista palveluista siirrettiin etäyhteyksien kautta hoidettavaksi ja edelleen osa mm. viranomaispalavereista ja asiakastaapaamisista toteutuu etäyhteyksillä. Lapsiperhepalvelujen asiakkuudet painoutuivat ennakoiviin sosiaalihuoltolain perusteella järjestettäviin palveluihin kuten tilapäiseen perhehoitoon ja tukiperhehoimintaan sekä perhetyöhön ja lapsiperheiden kotipalveluun. Asiakkuuksien määrä on viime vuoden tasoa. Vauvaseteliä myöntäminen on käynnistynyt ja palvelu on toteutettu omana toimintana. Lastensuojelun ilmoituksia on yhdellä henkilötunnuksella tullut huhtikuun loppuun mennessä 86 kpl ja ilmoitukset ovat kääntyneet uudelleen kasvuun. Viime vuoden loppupuolelta kevääseen saakka lastensuojelussa on toteutettu useita kiireellisiä sijoituksia, tehty huollon vaihdoksia ja asetettu rajoitustoimenpiteitä.

Viimesijaisessa toimeentulon turvaamisessa kunnan vastuulla jäivät täydentävä ja ennaltaehkäisevä toimeentulotuki sekä kuntouttavan työtoiminnan toimintaraha, joiden toteuma on suunnitelman mukainen. Toimeentulotuen saajien määrä pysynyt edellisen vuoden tasossa. Koronaepidemia sai kansalaisjärjestöt aktivoitumaan ennakoivassa avustustoiminnassa ja myös Muhoksen sosiaalitoimistoon tuli jakoon eri arvoisia lahjakortteja jaettavaksi perheille. Muhoslaiset yläkoululaiset puolestaan lahjoittivat taksvärkkituottonsa vähävaraisten perheiden lasten harrastustoiminnan tukemiseen. Päihdehuollon palvelujen kysyntä on lisääntynyt alkuvuodesta.

Työmarkkinatuen kuntaosuuteen on huhtikuun loppuun mennessä käytetty 219.116 euroa ja tuen piirissä on ollut yli 100 henkilöä kuukausittain. Nuorten Ystävät ry:n tuottama työpaja- ja ohjaamotoiminta sekä uuden rahoituksen saanut Mutteri –hanke toimivat yhteisissä tiloissa kunnan keskustassa. Yhteisiin tiloihin sijoittuivat myös Oulun seudun työllisyyden kuntakoikeilun Muhoksen toiminnot, jotka käynnistyivät 3/2021.

Vammaispalveluissa asiakasmäärän ja palvelutarpeen yksilöllinen vaihtelu vaikuttavat suoraan toimintakuluihin, samoin kuin palvelurakenteelle asetetut tavoitteet. Kehitysvammahuollon ja psykiatrisen laitoshoidon muutokset näkyvät asiakaspalvelujen ostoissa. Vammaispalveluissa on tilapäi-

sen hoidon tarve kasvussa, samoin kuin nuorten aikuisten mielenterveyspalveluiden tarve, joka näkyy kasvaneina asumispalveluiden ostoina. Vammaispalveluissa näkyy asumispalvelujen pitkäkestoinen jatkuva kasvu niin ostoissa kuin omissakin palveluissa: huhtikuun lopussa asumispalveluita ostetaan ja tuotetaan omana toimintana yhteensä 103 asiakkaalle (ostot 64, oma toiminta 39) sekä lisäksi ostetaan tilapäistä asumispalvelua lähinnä alle 18-vuotiaille kotona asuville henkilöille.

Ikäihmisten palveluissa alkuvuoden toimintaan ja palveluiden järjestämiseen vaikutti edelleen Covid-19 koronaviruksen aiheuttaman taudin nopea leviäminen ja siihen liittyvät rajoitus- ja suojautumistoimet. Ikäpalveluissa on tarkasti seurattu ja toimittu valtioneuvosto ja STM :n toimintaohjeiden mukaisesti. Toiminnan tavoitteena on ollut suojata erityisesti yli 70-vuotiaat henkilöt koronavirustartunnalta. Ikäihmisillä on selkeästi nuoria ihmisiä suurempi riski saada taudista vakavia, sairaalahoitoa vaativia oireita.

Ikäihmisten palveluissa ennaltaehkäisevän työn, palveluohjauksen ja palvelutarvearvioiden määrä on lisääntynyt. Ikäihmisten palveluissa palveluohjauksen resurssia vahvistettiin yhdellä vakinaisella sosiaaliohjaajan viralla sisäisin järjestelyin. Päiväkeskuksen osalta toimintaa ei pystytty käynnistämään alkuvuoden aikana laisinkaan, joten päiväkeskuksen asiakasmaksutoteuma ei tule toteutumaan toimintavuoden aikana. Päiväkeskuksen henkilöstöresurssi on siirtynyt muihin sosiaali- ja terveyshuollon palveluihin, lähinnä ikäihmisten vastuualueelle.

Viime vuonna hyväksyttiin suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi. Ikääntyneiden palveluissa on toteutettu em. suunnitelmaa sekä tehty päätöksenteossa sovittuja talouden tasapainottamistoimenpiteitä. Vastuualueella jatkettiin teknologian käyttöönottoa tehostamaan palvelutuotantoa. Videovisittävät hoiva-laitteita on toimitettu noin 20% :lle säännöllisistä asiakkaista, määrä on ollut kasvava. Menumat palvelulaitteen käyttöönotto ateriapalvelun vaihtoehdoksi on käynnistynyt alkuvuodesta. Lisäksi kotihoidossa on käytössä lähes kaikilla asiakkailla annosjakelu ja useita Evondos lääkeannostelijarobotteja.

Kotihoidon henkilöstömitoitusta vahvistettiin viidellä uudella lähihoitajan toimella. Henkilöstöresurssein riittävyttä suhteessa palvelutarpeeseen seurataan tiiviisti. Toiminnanohjausjärjestelmä on päivitetty ja se on osoittautunut toimivaksi resurssin seurannassa. Vaativaa kotihoitoa saavien asiakkaiden osuus on kasvanut ja se on näkynyt haasteena erityisesti lisääntyneenä iltahoidon järjestämisen paineena.

Tehostetun palveluasumisessa paikkalukua laskettiin alkuvuodesta kahdella asukaspaikalla. Lain-säädännön muutoksen myötä toimintayksikössä seurataan henkilöstömitoitusta säännöllisesti kolmen viikon jaksoissa THL:n ohjeistuksen mukaisesti. Henkilöstöresurssin seurantaan liittyy tarkempi tarkastelu myös välillisen ja välittömän työn osuudesta. Yksikkö täyttää vaaditun mitoituksen Tehostettu palveluasumisen paikka on järjestynyt kriteerit täyttävälle asiakkaalle laissa säädetyssä määräajassa.

Omaishoidontuessa on tapahtunut omaishoitosopimusten lievä määrällinen lasku. Turvapuhelinten käyttäjämäärä on vakiintunut noin 160 käyttäjään vuodessa.

Terveyspalvelujen järjestämiseen on varattu toimintakuluihin yhteensä 19.330.043 euroa, jonka toteumaprosentti on huhtikuun lopussa 36. Toimintatuottoihin on varattu 1.406.150 euroa ja sen toteumaprosentti on puolestaan 39. Tilikauden tuloksen toteumaprosentti on 36.

Terveystuon palveluissa koko alkuvuosi kulki edelleen maailmanlaajuisen koronapandemian tahdittamana. Tammi-helmikuussa oli kunnan toistaiseksi ainoa joukkoaltistuminen koronalle.

Todettujen tapausten lukumäärä nousi kunnassa maaliskuussa kolmeenkymmeneen. Yleisin tartuntareitti oli Oulussa työpaikalta ja täältä edelleen perheenjäseniin. Koronarokotukset alkoivat tammikuussa ja niiden läpivieminen oli erittäin haasteellinen ja vaativa tehtävä, etenkin kun tieto rokotemääristä oli kaiken aikaa epävarma ja muuttuva. Rokotteiden saatavuus oli rajallista ja ainoa rokotenopeutta merkittävästi hidastanut tekijä. Toisena isona rinnalla kulkevana asiana oli koko sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoita koskettava tuleva Sote-uudistus ja siihen liittyvät eri osahankkeet ja niihin liittyvä henkilökuntaa laajasti koskettanut suunnittelu ja koulutustoiminta. Koronan varjossa heti tammikuussa valmistui uudet tilat psykologeille ja perheterapeutille vanhaan terveyskeskussairaalasiipeen. Tähän muutokseen liittyen ulkoistettu työterveyshuolto palasi terveyskeskuksen tiloihin samoin tammikuun lopussa.

Lääkäreiden vastaanoton osalta infektiopotilaiden hoito jatkui muista potilaista eriytyneenä. Samassa eritetyssä tilassa oli koronanäytteenottopiste, jonka pyörittämisestä vastasivat vastaanoton sairaanhoitajien lisäksi koulu- ja opiskelupuolen terveydenhoitajat. Terveydenhoitajat tekivät merkittävän työn koronan jäljitystyössä. Viikonloppuisin jäljitystyöstä vastasi PPSHP infektiontorjuntayksikkö, joka tarjosi muutenkin merkittävää tukea koronatoimien osalta. Altistus tai erityskaranteeniin määrättyjen kuntalaisten kokonaismäärä kasvoi talven kuluessa toisella sadalla. Koronan vaikutus näkyi edelleen siinä, varsinaisia infektiopotilaita ja traumapotilaita oli aikaisempaa vähemmän vastaanotolla. Vastaanoton muu toiminta vilkastui ja muilta osin palattiin lähelle normaalitilaa.

Neuvolassa rajoitettiin kävijämääriä ja neuvolaan otettiin vain tarkastettavat lapset ja yksi vanhemmista. Pääsääntöisesti kotikäyntejä ei ole koronapandemian aikana tehty. Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto jatkoi tarkastustoimintaansa koronasta huolimatta, osa kontakteista siirtyi etäkontakteiksi. Muhoksen syntyvyys laski vuonna 2016 merkittävästi ja syntyvyyden aleneminen näyttäisi jäävän pysyvästi merkittävästi alemmalle tasolle, noin vajaaseen sataan lapseen vuodessa. Syntyvyyden aleneminen on kuitenkin pysähtynyt ja vuonna 2021 arvioidaan syntyvän noin 95 uutta muhoslaista.

Koronarokotukset käynnistyivät alkuvuonna 2021. Kuntalaisten rokottaminen onkin ollut tiivis osa terveydenhoitajien työtä kevään aikana. Koronarokotuspisteeksi on otettu käyttöön päiväkeskuksen tilat. Tilat ovat soveltuneet erinomaisesti rokotustoiminnalle. Sähköinen ajanvaraus on otettu käyttöön koronarokotusajanvarauksessa. Käyttöönotto on sujunut hyvin kuntalaisten kuin ammattilaisten käytön osalta. Tarkoituksena laajentaa kesän aikana sähköinen ajanvaraus myös laboratorion ajanvaraukseen. Koronapandemian aikana on myös jäljitystoiminto vakiintunut osaksi terveydenhuollon toimintaa. Muhoksen jäljitystiimi koostuu tällä hetkellä 4 terveydenhoitajasta. Olemme saaneet uuden Haavi - tartunnanjäljitysohjelman käyttöön Covid-19 seurannan ja jäljityksen avuksi.

Mielenterveysyksikössä on palattu pääosin normaaleihin kontakteihin potilaiden kanssa etäkontaktien sijaan. Konsultoivan lasten- ja nuorisopsykiatrian kapasiteettia on tarpeen mukaan aikaisemmasta nostettu. Yhteistyö kunnan kolmen psykologin ja perheterapeutin kanssa on kiitettävällä tasolla. Lasten ja nuorten kasvanut oireilu haastaa palvelujärjestelmää kehittämään ja ottaamaan käyttöön kevyempiä auttamistapoja kuten lyhytterapioita. Psykiatristen sairaanhoitajien työlle oli ajankuvaan sopien kasvavaa kysyntää, jota purettiin tilapäisellä lisätyövoimalla. Jonotilanteessa päästiinkin vajaasta 30 jonottajasta noin viiteentoista tällä toimenpiteellä.

Kuntoutusyksikön toiminta vilkastui jo vuoden jälkipuoliskolla, yksilöasiakkaiden osalta palattiin lähelle normaalia viimeistään rokotusten edistyessä. Ryhmämuotoinen kuntoutustoiminta oli edelleen tauolla. Uutena työkaluna lääkinnällisen kuntoutuksen osalta oli Effector -järjestelmän käyt-

töönotto lääkinnällisen kuntoutuksen terapia-asioissa. Tällä pyritään tietojen yhteiseen hallittavuuteen ja näkyvyyteen eri toimijoilla. Neljäs edellisenä vuonna työnsä aloittanut kotihoitoon resurssoitu fysioterapeutti on osoittanut enemmän kuin tarpeelliseksi. Ensi vaiheessa pääpaino on ollut terveyskeskussairaala- tai erikoissairaanhoidosta kotiutuneissa potilaissa ja tällä toiminnalla on yritetty välttää sairaaloille tuttua pyöröovi-ilmiötä.

Lääkehuollon ja hoitotarvikkeiden osalta edellinen vuosi oli vaikea, suojarusteiden saatavuus kääntyi keskimäärin oleellisesti parempaan. Globaalisti kasvanut kysyntä nosti merkittävästi maskien ja muiden suojarusteiden hintoja, mutta vastaavaa suoranaista puutetta ei enää koettu kuin edellisenä vuonna aivan yksittäisiä tarvikkeita lukuunottamatta.

Suun terveydenhuollossa on alkuvuosi toteutettu neljän hammaslääkäri-hoitajan ja kahden suuhygienistin työpanoksen voimin. Lisäksi yksi hammashoitaja työskentelee ajanvarauksessa. Helmikuun lopussa suun terveydenhuollossa otettiin käyttöön tekstiviestimuistutus jolla on tavoitteena vähentää peruuttamattomia poisjääntejä. Ostopalvelua on käytetty akuuttikäyntien jatkohoitoon sekä akuuttihoitojen täydentämiseen. Suun terveydenhuollossa hoitotakuu on toteutunut määräaikojen puitteissa. Haasteita tuottaa pitkäksi venyvät hoitotaksot.

Terveyskeskussairaalan paikkaluku on vuoden 2021 alusta ollut 21 sairaansijaa sekä mahdollisuus kahteen ylipaikkaan. Pääsääntöisesti sairaansijat ovat akuutti- ja kuntoutuspaikkoja. Alkuvuosi 1.1.-28.2. sairaalan käyttöaste oli pieni, kuormitus tällä ajalla oli 63.4%, hoitopäiviä yhteensä 785, joista myynti ulkokuntalaisille 73 hoitopäivää. Maaliskuussa potilasmäärät kasvoivat ja kokonaiskuormitus on ollut 93,1%, hoitopäiviä yhteensä tällä ajalla 1192, joista myynti ulkokuntalaisille 200 hoitopäivää. Päivä/yöhoidossa on ollut 6-15 potilasta ja käyntimäärä on vaihdellut 20-49 kpl/kk. Pitkäaikaishoidon päätöksellä ei tammi-huhtikuussa ole ollut yhtään potilasta.

Erikoissairaanhoidossa palveluiden käytössä jatkettiin vuoden 2020 tasolla. Huhtikuun loppuun mennessä PPSHP sairaanhoidon oman toiminnan palveluiden oston toteuma oli 34.2 % ja muhoslaisten potilaiden hoitoon käytettiin yhteensä lähes 4.4 miljoonaa euroa. Kustannuksista 38 % kertyi kalliista yli 10 000 euron hoitotaksista. Kysyntä säilyi aika lailla ennallaan, hoitopäivien ja hoitotaksien määrässä tapahtui muhoslaisten osalta laskua. Huhtikuun lopussa hoidon tarpeen arviointia odotti 156 kuntalaista, joista kahdeksan oli odottanut yli kolme kuukautta. Vastaavasti hoitoa odotti 143 potilasta, joista yli kuusi kuukautta odottaneita oli neljä. Suurimmat hoidolliset haasteet ovat olleet psykiatrian yksikössä, jossa erityisesti lasten ja nuorten palveluiden tarve on kasvanut merkittävästi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintakulut ovat tammi-huhtikuun aikana toteutuneen kokonaisuudessa noin kaksi prosenttiyksikköä yli ajankohdan mukaisina. Toimintakuluja kehitystä pyritään edelleen ennakoimaan palvelutarpeen huolellisella arvioinnilla ja osuvalla kohdentamisella sekä ostopalvelujen järjestelyillä. Asiakaspalvelujen ostoissa on suuria, luonnollisiakin kuukausivaihteluita mm. palvelusulkujen ja asiakkaiden palvelutarpeen vaihtelujen mukaan, mikä vaikeuttaa kustannusten ennakoimista. Vuonna 2021 kustannusten arviointia vaikeuttaa edelleen jatkuva koronaepidemia, jonka loppullista vaikutusta palveluihin ja kustannuksiin on vaikea arvioida.